

Ög 180. Gammalkils kyrkogård.

Pl. 99.

Litteratur: N1945. C. F. Nordenskjöld, Östergötlands minnesmärken, reseberättelse för 1879, s. 19 f. (ATA); Anton Ridderstad, Östergötlands historia I (1914), s. 88; A. Nordén, Rapport till Riksantikvarien om runstensundersökningarna sommaren 1945, med förslag till åtgärder beträffande runstenar, 9/10 1945, dnr 4207/45 (ATA).

Äldre avbildning: Teckning C. F. Nordenskjöld a.a. (ATA); Foton E. Brate (ATA).

Den vackra stenen, som på 1600- och 1700-talen låg som tröskelsten i kyrkans stora ingångsdörr och på denna plats blivit starkt nött över mittpartiet, hade på 1800-talet blivit utflyttad och lagd på kyrkogården, där P. A. Säve fann den år 1861. På hans initiativ blev den rest och ställdes därvid invid kyrkogårdsmuren nära dess ände längst i NV. Här hade sedermera en häck anlagts, i vilken stenen vid mitt besök sommaren 1945 var helt inhöljd så när som på framsidan. Då kyrkogården emellertid skulle utvidgas, måste stenen avlägsnas för att bereda plats för en gång, och den restes 1945 strax söder om kyrkogrinden vid tornet, på den fria platsen några meter från tornets södra hörn.

Av ristningens början skimtar svagt en hst med kort bst upptill t.v., en bst-lös hst och ett n, allt återstoden av det namn **haltan**, som på Peringskiölds tid var helt synligt.

Supplerad efter B 865 är inskriften:⁴

[hal]ṭan : rist : stin þasi : hrulf : faþu [: sin :] uas kuþ ·

»Halvdan reste denna sten (efter) Rolf, sin fader. (Han) var god.»

Plansch 99a. Ög 180. Gammalkils kyrkogård. Foto Nordén 1946. Stenen efter flyttningen 1945. [Jansson skriver 1947: Retusch. Duger]

⁴ I sitt PM från 1947 skriver Jansson för flera inskrifter att runinskriften och översättningen bör utgå, eftersom Nordéns läsning och tolkning inte ger någon ny information utöver Brate. Ög 180 räknas upp i listan, men ingen notering finns. Eftersom det skiljer en del mot Brate, bör läsningen dock återges.

Detta dokument ingår i en digital utgåva av Arthur Nordéns supplement till Erik Brates Östergötlands runinskrifter. Manuset avslutades 1947 och var tänkt att tryckas 1948. Utgåvan publiceras fritt tillgänglig på Internet.

Texten innehåller inte nyare litteraturreferenser än 1947 och tar ingen hänsyn till modern runforskning och måste därför användas med stora reservationer. Arbetet med utgåvan avslutades 2024-12-31.